

odst. 1 lit. c) vlád. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních, jejímuž manželu jako státnímu zaměstnanci v činné službě snižuje se podle tohoto předpisu činovné, rozumí se i literní učitelka veřejné školy národní ve výslužbě, požívající odpočivných platů.

V konkrétním případě je st-1 berním tajemníkem v činné službě s činovným a jeho manželka požívá jako literní učitelka ve výslužbě odpočivné platy ve výši přes 6.300 Kč ročně. Ale pak jde v daném sporu o střetnutí se služebními platů st-le jako státního úředníka v činné službě s odpočivnými platy jeho manželky jako veřejné zaměstnankyně, s níž uzavřel sňatek 12. října 1920, tedy před účinností vlád. nař. č. 252/1933 Sb., a jsou tedy splněny předpoklady § 8 odst. 1 lit. c) vlád. nař. č. 252/1933 Sb. pro krácení st-lova činovného, ježto k služebnímu platu státního zaměstnance patří po rozumu §§ 10 a 12 plat. zákona č. 103/1926 Sb. i činovné.

Č. 12.683.

Pracovní právo. — Politické strany: I. Kandidátní listina pro volby do závodního výboru není neplatná proto, že navrhuje za členy a náhradníky závodního výboru některé zaměstnance, které dříve navrhovala organisace, jež již právně neexistuje. — II. * Ztráta volitelnosti po rozumu § 11 odst. 2 zákona č. 201/1933 Sb. nenastává již zastavením činnosti politické strany, resp. rozpuštěním strany podle § 1 cit. zákona, nýbrž teprve výrokem příslušného úřadu podle § 10 odst. 1 a 2 tohoto zákona.

(Nález z 9. prosince 1936 č. 16.938/36.)

V ě c: Max W. v Bynově (adv. Dr. Antonín Kreissl z Podmokel) proti rozh. rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech v Děčíně z 29. května 1934 o volbě závodního výboru.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Max W., zaměstnanec u fy »Nordböhmische Elektrizitätswerke« v Podmoklech, podal k rozhodčí komisi podle zákona o závodních výborech v Děčíně stížnost proti volbě závodního výboru v závodě uvedené firmy, v níž namítal, že volební výbor neprávem prohlásil za neplatnou kandidátní listinu předloženou Svazem důlních a hutních dělníků a příbuzných povolání »Solidarita«.

Rozhodčí komise nař. rozhodnutím tuto stížnost zamítla a v důvodech svého rozhodnutí prohlásila, že volební výbor právem odmítl kandidátní listinu podanou odborovou organizací horních a hutních dělníků a příbuzných povolání »Solidarita«, ježto odmítnutí to je kryto předpisy §§ 10 a 11 zákona č. 201/1933 Sb. o zastavování činnosti a rozpouštění politických stran. Že tomu skutečně tak jest, uvedla rozhodčí komise důvody dva:

1. Podle § 11 odst. 1 cit. zákona je za předpokladů v tomto předpisu uvedených neplatná kandidátní listina, jejíž označení jako strany

volební zní na jméno strany, jejíž činnost byla zastavena. Jestliže zákon nepřipouští ani, aby volební skupina nesla označení strany, jejíž činnost byla zastavena, tím méně dopouští, aby organizace, jež byla pro svou nepřátelskou činnost rozpuštěna, podávala p o d j i n ý m j m é n e m kandidátní listiny a tak obcházela zákon. Takový případ by nastal, kdyby připuštěna byla k volbě kandidátní listina, podaná odborovou organizací »Solidarita«, neboť tato organizace je totožná s rozpuštěnou organizací »Gewerkschaftsverband der deutschen Arbeiter«, což patrně z toho, že určité osoby, jež svého času byly pojaty do kandidátní listiny této rozpuštěné organizace, jsou i na kandidátní listině podané organizací »Solidarita«.

2. Osoby uvedené na kandidátní listině odborové organizace »Solidarita« ztratily svoji volitelnost podle § 11 odst. 2 cit. zákona, podle něhož ti, kdož pozbyli veřejné funkce podle § 10, nejsou po dobu, po kterou je činnost strany zastavena, nejdéle na dobu 3 let, volitelní do sborů a institucí uvedených v § 10. Při tom prý nemůže st-l poukazovat na to, že osoby do kandidátní listiny pojaté nebyly v ý r o k e m úřadu podle § 10 zbaveny svých funkcí, neboť výrok ten má povahu pouze deklaratorní, nikoli konstitutivní. Jsou-li tu okolnosti, které odůvodňují ztrátu mandátu rozhodnutím úřadu, pak musil volební výbor a také rozhodčí komise vzít na tyto okolnosti zřetel a řešit si otázku, zda jmenovaní pozbyli svých funkcí, prejudiciálně.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvažoval nss takto:

V první řadě musil soud zabývat se námitkou, že předpisy §§ 10 a 11 zákona č. 201/1933 Sb. nedají se vůbec aplikovat na závodní výbory, poněvadž závodní výbory nejsou institucí práva veřejného, nýbrž čistě soukromoprávní zájmovou institucí, jejíž účelem je hájit hospodářské, sociální a kulturní zájmy zaměstnanců. Soud musil tuto námitku uznati za bezdůvodnou, neboť z toho, že závodní výbory mají podle § 3 zákona o záv. výborech hájit hospodářské, sociální a kulturní zájmy zaměstnanců, nikterak neplyne logický závěr, že jde o instituci práva soukromého, vždyť i veřejnoprávní instituce jsou často povolány k tomu, aby hájily a podporovaly hospodářské, sociální a kulturní zájmy určité skupiny lidí, a přece nemůže býti pochybováno o jejich veřejnoprávním charakteru, jako na př. živnostenská společenstva, obchodní a živnostenské komory, zemědělské rady a pod. Takovou institucí na poli práva veřejného jest i závodní výbor, jenž je podle zákona v určitých závodech p o v i n n o u závodní organizací, pověřenou úkoly, které nejsou jen nějakým soukromoprávním jejím závazkem, plynoucím jí ze soukromoprávní smlouvy nebo předpisů práva občanského, nýbrž jsou veřejnoprávní povinností závodního výboru, založenou v zákoně o závodních výborech. Není tedy nař. rozhodnutí nezákonným již proto, že závodní výbor není institucí veřejnoprávní, ježto závodní výbor institucí veřejnoprávní jest.

Proti důvodu nař. rozhodnutí sub 1. uvedenému namítá stížnost, že kandidátní listina odborové organizace »Solidarita« nemohla z tohoto

důvodu prohlašována býti za neplatnou, ježto důvod ten není kryt § 11 odst. 1 cit. zákona, o nějž se opírá, neboť tento předpis stanoví neplatnost jen takových kandidátek, jichž označení volební strany (skupiny) zní na jméno strany, jejíž činnost byla zastavena, resp. jež byla rozpuštěna, kterýžto předpoklad v daném případě splněn není.

Soud musil stížnosti dáti za pravdu. Žal. úřad netvrdí, že v kandidátce, o kterou jde, byla volební strana (skupina) označena jménem strany, jejíž činnost byla úředně zastavena, resp. jež úředně byla rozpuštěna (§ 11 odst. 1 a § 14 cit. zákona), a nemůže tedy o tyto předpisy opíratí odmítnutí uvedené kandidátní listiny jako neplatné, neboť předpis § 11 odst. 1 lze vztahovati jen na skutkovou podstatu v něm uvedenou a tou jest označení volební s t r a n y jménem politické strany, jejíž činnost byla zastavena, resp. jež byla rozpuštěna (§ 14).

Přes to, kdyby pravda bylo, že kandidátní listinu pro volbu do závodního výboru podala odborová organizace, která úřadem byla rozpuštěna, mohl by volební výbor prohlásiti takovou kandidátní listinu za neplatnou. Nemohl by sice oprávnění k tomu odvozovati z ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 201/1933 Sb., ale mohl by je čerpati přímo z § 12 volebního řádu pro volby do závodního výboru ve spojení s § 9 tohoto řádu, neboť právo navrhnouti kandidáty pro volbu do závodního výboru podle smyslu posléz uvedeného předpisu může míti pouze odborová organizace po právu existující a mající možnost vyvinouti činnost, nikoliv organizace úředně rozpuštěná. Žal. úřad dospěl k závěru, že jde o takový případ, úvahou, že rozpuštěná odborová organizace »Gewerkschaftsverband der deutschen Arbeiter« je totožnou s odborovou organizací »Verband der Werk- und Hüttenarbeiter u. verw. Berufe »Solidarität«, o čemž prý svědčí ta okolnost, že kandidátní listina předložená touto organizací shoduje se co do osob v ní uvedených v podstatě s kandidátní listinou, již při dřívější volbě podala organizace rozpuštěná. Nss neshledal, že by z tohoto zjištění logicky plynul závěr žal. úřadu, že jde vlastně o jednu a touž odborovou organizaci. Nesporno je, že kandidátku, o kterou jde, podala odborová organizace »Solidarita« a že tato organizace úředně rozpuštěna nebyla a po právu existuje. Z pouhé okolnosti, že tato organizace navrhla za členy a náhradníka závodního výboru některé zaměstnance, které navrhovala dříve i organizace rozpuštěná, neplyne nikterak, že obě tyto organizace jsou i d e n t i c k é a že proto s kandidátkou předloženou organizací »Solidarita« nakládati je tak, jako by i tato organizace byla bývala rozpuštěna a tudíž po právu neexistovala. Nemůže tedy nař. rozhodnutí o prvý důvod právem se opíratí.

Pokud jde o důvod druhý, namítá stížnost, že tento důvod odporuje zákonu, ježto osoby do kandidátní listiny pojaté nepozbyly nějaké veřejné funkce r o z h o d n u t í m úřadu podle § 10 zákona č. 201/1933 Sb. a nejsou tedy vyloučeny z volitelnosti do závodního výboru podle § 11 odst. 2 tohoto zákona. Názor žal. úřadu, že k pozbytí veřejné funkce podle § 10 cit. zákona není zapotřebí rozhodnutí úřadu, ježto rozhodnutí

to má význam pouze deklaratorní, nikoli konstitutivní, prohlašuje stížnost za nezákonný.

Nss musil i v tomto bodě dáti stížnosti za pravdu. Předpis § 10 stanoví, že byla-li činnost strany zastavena, vysloví úřad uvedený v odst. 2, že pozbývají její příslušníci veškerých veřejných funkcí v tomto předpisu blíže uvedených a že rozhodnutí o ztrátě funkce vydají úřady k tomu dle odst. 2 tohoto paragrafu příslušné. Z dikce odst. 1 »vysloví úřad uvedený v odst. 2, že pozbývají její příslušníci veškerých veřejných funkcí,« je zcela jasně patrné, že teprve tímto výrokem úřadu nastává ztráta veřejných funkcí a tím i ztráta volitelnosti po rozumu § 11 odst. 2 cit. zákona. Kdyby zákon byl chtěl výroku úřadu poskytnouti význam, jaký mu přikládá nař. rozhodnutí, nebyl by užil výrazu »vysloví úřad, že pozbývají«, nýbrž byl by užil slov »vysloví úřad, že pozbývali její příslušníci veškerých veřejných funkcí atd.« Z toho je zřejmo, že ztráta veřejných funkcí příslušníků zastavené nebo rozpuštěné strany nenastává již ipso facto rozpuštěním této strany nebo zastavením její činnosti, nýbrž teprve výrokem úřadu uvedeného v odst. 2 § 10 cit. zákona, a že v důsledku toho i ztráta volitelnosti podle § 11 odst. 2 cit. zákona nastává teprve výrokem komp. úřadu podle § 10 odst. 2 a nikoli již výrokem podle § 1 tohoto zákona. Opačný názor žal. úřadu odporuje zákonu.

Č. 12.684.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: * O námitkách podle § 35 ex. řádu, směřujících proti vykonatelnému platebnímu výměru nemocenské pojišťovny (§ 175 poj. zákona), jakožto exekučnímu titulu podle § 1 bod 19 ex. řádu ve znění novely č. 23/1928 Sb., rozhodují řádné soudy.

(Nález z 11. prosince 1936 č. 17.029/36.)

V ě c: Růžena R. ve Strážnici proti rozh. zem. úřadu v Brně z 24. února 1934 o nem. pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Platebním výměrem z 30. srpna 1932 předešla okr. nem. pojišťovna v Hodoníně Antonínu R. ve Strážnici a jeho manželce Růženě, aby rukou společnou a nerozdílnou zaplatili nedoplatek pojistného za rok 1931 a 1932. Tento platební výměr byl doručen 1. září 1932. Doručenkou podepsal jenom Antonín R.

Rozhodnutím z 5. prosince 1933 okr. úřad v Hodoníně zamítl stěžníky námitky proti platebnímu výměru pro opožděnost, protože byly podány teprve 11. dubna 1933, ač platební výměr s řádným poučením o opravném prostředku byl stěžníce doručen 1. září 1932, jak je patrné z doručního listku. Námitky podané podle § 35 ex. řádu zamítl okr. úřad, vysloviv, že rozhodovati o nich nepřisluší úřadu správnímu, nýbrž řádnému soudu.